

H Ø R I N G S S V A R
til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer
(Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)

Indhold

Aarhus Kommune	2
Bevismiddeltilsynet	3
Brugernes Akademi	4
Byretterne	7
Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab.....	8
Danske Advokater	10
Dansk Erhverv og Dansk Mobilitet	13
Datatilsynet	15
Dommerforeningen	16
Domstolsstyrelsen	18
Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger	20
Finans og Leasing	21
Gadejuristen	24
HK Handel	28
Institut for Menneskerettigheder	29
Mobility Denmark	33
Politiforbundet	35
Stenbroens Jurister	37
SSP-Samrådet	43
Vestre Landsret	45
Østre Landsret.....	47

Til Justitsministeren

Høringssvar fra Aarhus Kommune på forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer

Vi takker for at være høringspart på forslaget til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer.

I Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, Aarhus Kommune genkender vi udfordringen med udbredelse af illegale opioider.

Vi har over de seneste år sat aktivt ind med handleplan og indsatser, der skal forebygge stigningen i unges brug af dem.

Aarhus Kommune bakker derfor op om lovforslaget, herunder at man med en lovændring vil skærpe strafferammen for ulovlig besiddelse og salg af opioider, så den i højere grad afspejler farligheden af stofferne.

Sociale Forhold og Beskæftigelse har ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Anette Poulsen
Rådmand
Sociale Forhold og Beskæftigelse

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Aarhus Kommune

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte e-mail:
raadmand@msb.aarhus.dk

Sag: EMN-2025-001872
Dokumentnummer:
13791181

Josephine Kirketerp Hansen

Fra: Bevismiddeltilsynet
Sendt: 7. marts 2025 11:47
Til: £Strafferetskontoret (951s18); Mikkel August von Buchwald
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873

Til Justitsministeriet

Det Uafhængige Tilsyn med Bevismidler har ikke bemærkninger til ovenfor nævnte høring.

Med venlig hilsen
Anne

Anne Skov Anhøj
Specialkonsulent

Frederiks Plads 42, 8. og 9. sal
8000 Aarhus C
Tlf. 41 78 35 00
Direkte tlf. 41 78 35 01

www.politiklagemyndigheden.dk
www.bevismiddeltilsynet.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 10. februar 2025 12:04

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk

Til Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

med kopi til mivo@jm.dk

10.03.2025

Høringssvar om skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider (Justitsministeriets sagsnr. 2024-07873)

Brugernes Akademi takker for muligheden for at bidrage med høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer.

Brugernes Akademi er Danmarks landsdækkende interesseorganisation for tidligere, nuværende og pauseholdende stofbrugere. Gennem rådgivende arbejde og skadesreducerende indsatser, besidder vi stor viden om udsatte stofbrugeres livsvilkår i provinsen, de større byer og hovedstaden.

Via rettighedsundervisning for stofbrugere og opsøgende gadeplansarbejde, har Brugernes Akademi indsamlet personlige erfaringer fra borgere som anvender euforiserende stoffer og har modtaget deres feedback på de dele af lovforslaget som vil have størst betydning for stofbrugere som lever i udsathed.

På den baggrund har vi følgende to anbefalinger til lovforslaget:

1. Brugernes Akademi anbefaler, at stofmængden opjusteres for sondring mellem besiddelse til eget forbrug og besiddelse med henblik på salg

Stofbrugere fra hele landet finder det yderst problematisk, at lovgivningen og politiets praksis ift. mængden af stof, ikke afspejler stofbrugeres reelle stofindtagsbehov. I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 ønsker man at lovfæste at besiddelse af 50 opiodpiller eller 5 gram heroin skal straffes med fængselsdom uagtet at stoffet er til eget forbrug.

Når man lever et liv med stærk afhængighed, er besiddelse af 50 opiodpiller eller 5 gram heroin sjældent et udtryk for besiddelse med henblik på videreoverdragelse. Det er i stedet et udtryk for et dagligt behov for det pågældende stof, som dels bunder i et ønske om at holde sig abstinensfri, dels er udtryk for en måde at håndtere kaotiske livsomstændigheder, traumer, fysiske smerter, ubehandlet psykisk sygdom m.m.

Stofbrugere som lever i udkantsområder i Danmark bemærker endvidere, at indkøb af stoffer til eget forbrug ofte er i mængder, som vil blive betragtet som værende til videreoverdragelse. Stofbrugere i provinsen rejser nemlig ofte langt for at købe stoffer til eget forbrug og køber derfor større mængder for at undgå behov for hyppige rejser eller stå i en situation hvor man er løbet tør for stoffer og bliver svært abstinens.

Ved at kriminalisere stoffer til eget forbrug, kriminaliseres et liv i stærk udsathed, hvilket er i modstrid med lovens intention. Her tænkes særligt på ændringerne i Lov om euforiserende stoffer som trådte i kraft i 2024, som omhandler tydeliggørelse af advarselsreglen og ændring af ordningen om fritagelse fra strafforfølgning i tilknytning til stofindtagelsesrum.

Brugernes Akademi anbefaler derfor at grænsen for mængden af stof til eget forbrug hæves, så det stemmer overens med stofbrugeres reelle behov for stofindtag.

2. Brugernes Akademi anbefaler, at udsatte stofbrugere, herunder unge med opioidafhængighed, ikke idømmes fængselsstraf for stof til eget forbrug

Brugernes Akademi finder det problematisk, at stofbrugere i udsatte positioner skal i fængsel på baggrund af et stofindtag til eget forbrug. Lovgivningens særvilkår for udsatte stofbrugere er netop at hindre at mennesker i massivt udsatte positioner ikke udsættes yderligere.

Med fængselsstraf vil man endvidere ramme sårbare unge (og voksne) som nu bliver 1. gangs kriminelle alene grundet besiddelse af stoffer som oftest indtages grundet psykisk mistrivsel, ensomhed, studiepres m.m. En plettet straffeattest udgør en stor forhindring ift at gennemføre uddannelse og få et arbejde. Dermed kan et indtag af f.eks. Tramadol, i en svær periode af ungdoms - eller voksenlivet, have omfattende negativ og livsændrende betydning i tilfælde af dom og afsoning.

Hertil pointerer stofbrugere, som har erfaring med afsoning, at fængselsmiljøet kan udgøre en gateway til anden kriminalitet, da man kan blive præsenteret for et segment som har langt større erfaring med kriminalitet. I relation til afsoning bemærker Brugernes Akademi i øvrigt, at lovforslaget mangler fokus på behandlingsmuligheder under afsoning. Herunder også tilbud om brobygning til behandling og støtte efter endt afsoning. Brugernes Akademi anbefaler at udsatte stofbrugere tilbydes behandling og støtte som alternativ til dom og afsoning i fængsel.

I Justitsministeriets udspil "Ungdom uden opioider" fra oktober 2024 ønsker man at skærpe straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af opioider, så straffniveauet i højere grad afspejler opioidernes farlighed. Brugernes Akademi efterspørger i den forbindelse at regeringen forholder sig til, om øget straf og fængsling er en evidens- og forskningsbaseret metode som har en præventiv effekt og reelt nedbringer mængden af stoffer som sælges og indtages illegalt.

Afsluttende bemærkning

I Justitsministeriets udspil "Unge uden opioider" rettes der fokus på at styrke substitutions- og abstinensbehandling gennem oprettelse af et nationalt kompetencecenter. Brugernes Akademi bifalder et kompetencecenter, idet vi som interesseorganisation for målgruppen oplever stor divergens i kommunernes lægelige behandlingstilbud understøttet af stofbrugeres beretninger om ulovmedholdelig praksis som oftest bygger på manglende viden og faglighed.

Brugernes Akademi er blevet gjort bekendt med, at Sundhedsstyrelsen, grundet manglende ressourcer, har henlagt det igangværende arbejde med at revidere gældende vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin. Vejledningen er udgivet i 2016 og indeholder lovkrav og anbefalinger og vil derfor udgøre det faglige fundament som det kommende kompetencecenter står på. Vi finder det derfor dybt problematisk, at man i kompetencecentret skal arbejde ud fra en vejledning som er forældet og bl.a. ikke beskriver indsatser for målgruppen af unge opioidafhængige.

Her lægger vi også vægt på, at der forventes en merudgift på 80 mill. kroner til gennemførelse af lovforslaget og at der tillige er afsat omkring 19 mill. kroner alene til drift af kompetencecentret. Brugernes Akademi anbefaler, at Justitsministeriet støtter op om, at Sundhedsministeriet - og styrelsen har økonomiske ressourcer til at revidere og udbygge den gældende vejledning på området, således at kompetencecentrets rådgivning bygger på aktuel viden.

Såfremt Justitsministeriet måtte have spørgsmål, er I velkomne til at kontakte Brugernes Akademi.

De bedste hilsner

Brugernes Akademi

Danmarks interesseorganisation for stofbrugere

Brugernes Akademi · Westend 4 st. th. · 1661 København V

CVR-nr: 34389071 · Bank: reg: 8401 konto: 1289 117

Mail: info@brugernesakademi.dk · Tlf.: 24 52 24 42 · Web: brugernesakademi.dk

Facebook: [@brugernesakademi](https://www.facebook.com/brugernesakademi) · X: [@brugernes](https://twitter.com/brugernes) · Instagram: [@brugernes.akademi](https://www.instagram.com/brugernes.akademi)

Justitsministeriet

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 25/04202

Den 10. marts 2025

Ved mail af 610. februar 2025 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne kan tilslutte sig Østre Landsrets svar af 7. marts 2025.

Der henvises til J.nr. 2024/07873.

Med venlig hilsen

Nikolaj Aarø-Hansen

Svar på høring om lovforslag ” Lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)”

Kære rette vedkommende

Tak for muligheden for at børne og ungdomspsykiatrisk selskab kan kommentere på forslaget om skærpelse af straffen for besiddelse af opioider. Fra børne- og ungdomspsykiatriske selskab er vi glade for, at der er fokus på at beskytte børn og unge mod øget eksponering for euforiserende stoffer.

Således er det selskabets holdning, at det er vigtigt at målrette skærper i strafferammen overfor de personer, der udover organiseret kriminalitet og får økonomisk gevinst ved salg og videreoverdragelse af euforiserende stoffer.

Samtidig er det også vigtigt for selskabet at understrege en bekymring ift. forslagets skærpelse af straf for gruppen med ulovlig besiddelse, særligt set i lyset af en mulig kriminalisering af misbrugerne, hvilket vi ikke vurderer er gavnligt for nogen misbrugere, særligt ikke for børn og unge med denne problemstilling.

Vi vil gerne derfor i stedet foreslå en tilgang, hvor der fokuseres på behandling fremfor straf overfor misbrugere, og nedenstående vil vi gennemgå baggrunden og rationalet for dette.

Straffens effektivitet som et redskab til at håndtere opioidmisbrug har vist sig at være begrænset, og det er på høje tid, at vi ser på alternative løsninger, der tager højde for den komplekse natur af stofmisbrug.

I stedet for en forøgelse af straffen for besiddelse af opioider, foreslår Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab, at vi indfører et system, hvor personer, der besidder opioider (under grænsen for henblik på videresalg), får valget mellem straf eller behandling. Dette vil give dem en mulighed for at vælge behandling i stedet for at blive straffet og kriminaliseret i samfundet, hvilket ofte kun forværrer deres afhængighed og sociale situation.

Hvorfor behandling frem for straf?

1. **Stofmisbrug er en sygdom, ikke en forbrydelse:**
Opioidafhængighed kan være en kronisk sygdom, der kræver behandling, ikke straf. Straffen for besiddelse af opioider har sjældent en varig effekt på den underliggende afhængighed. Behandling derimod har potentiale til at hjælpe de mennesker, der lider af afhængighed, med at få et sundere og mere produktivt liv.
2. **Øget tilgang til behandling:**
Hvis misbrugere i stedet for straf får adgang til behandlingsmuligheder, kan de få hjælp til at håndtere deres afhængighed og undgå tilbagefald. Dette vil betyde at vi får mulighed for at hjælpe dem som ikke selv opsøger hjælpen.
3. **Samfundsmæssige gevinster:**
Fokus på behandling fremfor straf kan have positive samfundsmæssige virkninger, da det

mindsker stigmatiseringen af stofmisbrugere og hjælper dem med at integrere sig bedre i samfundet. Behandling kan føre til højere beskæftigelse, bedre fysisk og mental sundhed og en lavere risiko for kriminalitet på længere sigt.

4. **Reduceret pres på retssystemet og fængsler:**

Ved at tilbyde behandling som et alternativ til straf kan vi aflaste både retssystemet, kriminalforsorg og fængselsvæsenet som i forvejen er pressede. Fængslerne er ikke designet til at behandle afhængighed og mangler ofte de nødvendige ressourcer til at hjælpe disse individer på en meningsfuld måde for at sikre der ikke foregår tilbagefald.

Forslag til konkret implementering

1. **Valgmulighed mellem straf og behandling:** Personer, der tages for besiddelse af opioider, skal få valget mellem straf (f.eks. bøde eller samfundstjeneste) eller adgang til et struktureret behandlingsprogram for afhængighed. Behandlingen kan omfatte medicinsk behandling (såsom methadon eller buprenorfin), psykologisk støtte og social integration, og børre varetages af kommunale instanser og regioner såvel som private aktører.
2. **Tæt opfølgning og støtte:** De personer, der vælger behandling, skal have adgang til løbende opfølgning og støtte for at sikre, at behandlingen har en varig effekt. Dette kan omfatte regelmæssige samtaler med misbrugsbehandler, terapeuter, medicinsk monitorering og deltagelse i støttegrupper.
3. **Incitamenter til behandling:** For at motivere folk til at vælge behandling fremfor straf kan der være en incitamentsstruktur, hvor de, der vælger behandling, får en lettere straf eller en reduceret straf ved eventuelle senere overtrædelser.

Børne- og ungepsykiatrisk selskab vil gerne foreslå, at mennesker med opioidafhængighed får mulighed for at vælge en vej til bedring fremfor at blive straffet. Det signalerer håb og hjælper med at fjerne den stigmatisering, der ofte følger med afhængighed og kriminelle handlinger.

Vi håber, at forslaget om at skifte fokus fra straf til behandling kan få opbakning, da det giver en langt mere konstruktiv og menneskelig tilgang til håndtering af opioidmisbrug i vores samfund.

Med venlig hilsen

Jimmi Badawey
Speciallæge i Børne- og ungdomspsykiatri

På vegne af

Dansk Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab.

Justitsministeriet

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk med kopi til mivo@jm.dk

Ang. nr. 2024-07873

10. marts 2025

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for strafferet og straffeprocess.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater støtter indsatsen mod opioider. Men vi har nogle bekymringer i forhold til retssikkerheden og gennemskueligheden af reglerne, som de er udformet i lovforslaget.

Vores bekymringer går på:

- I lovforslaget lægges op til sproglige justeringer, for at justere straffniveauet i bemærkningerne. Når man med sproglige justeringer i lovteksten ændrer retstilstanden og straffniveauet i bemærkningerne, kan det kan være svært at gennemskue konsekvensen af en handling, og ændringerne får ikke den præventive effekt, som er tiltænkt.
- Lovforslaget lægger op til højere straf for handel med narkotika via sociale medier sammenlignet med andre kommunikationsformer som SMS eller telefonopkald. Danske Advokater sætter spørgsmålstegn ved proportionaliteten i denne sondring.
- Danske Advokater finder det problematisk, at man i bemærkningerne til lov om euforiserende stoffer forsøger at ændre rækkevidden af straffelovens § 79, stk. 4.

Nedenfor uddyber vi bekymringerne og kommer med forslag til justeringer.

Generelle bemærkninger

Sproglige justeringer i lovteksten, for at ændre retstilstanden i bemærkningerne

Flere steder i lovforslaget er der lagt op til sproglige ændringer for at justere straffniveauet i bemærkningerne. Straf er til for at adfærdsregulere, og det er derfor vigtigt, at det er nogenlunde overskueligt at gennemskue, hvad straffen for en forbrydelse er. Det styrker også retssikkerheden, når straffniveauet er klart og gennemskueligt.

Danske Advokater foreslår, at straffniveauet skrives ind i en vejledning eller bekendtgørelse, så straffniveauet bliver åbenbart og gennemskueligt.

Det kan også overvejes at dele stofferne op i fareklasser og fastsætte straffene derefter. Det kunne fx gøres på baggrund af den sundhedsfaglige vurdering af skadevirkning og farlighed af en række euforiserende stoffer, som Danmarks tre retsmedicinske institutter har udarbejdet, se retsudvalget 2024-25 (alm.del) - bilag 17.

Hvad er farligst SMS eller Snap?

I lovforslaget lægges op til højere straf, hvis handel med narkotika sker via "sociale medier" i forhold til andre kommunikationsformer som fx SMS eller telefonopkald.

"Omfattet vil ikke være kontakt på f.eks. e-mailplatforme, SMS eller telefonopkald, der finder sted udenom de pågældende sociale medier".

Hvad, der derimod er omfattet, er:

"... hvis salget eller videreoverdragelsen har fundet sted ved kontakt på de sociale medier. Det kan være ved direkte korrespondancer i chats eller ved generelle opslag i f.eks. grupper. Det vil ikke have betydning for vurderingen, at kontakten finder sted i lukkede fora eller sker mellem bekendte, der i øvrigt kommunikerer uden for sociale medier."

Den brede definition af "sociale medier" i lovforslaget vækker undren, da al korrespondance via "sociale medier" er omfattet - også direkte 1-til-1 kommunikation.

Danske Advokater er uforstående overfor denne sondring, og sætter spørgsmålstegn ved proportionaliteten i straffniveauet afhængigt af, om to personer handler med narkotika via SMS eller Snap.

Danske Advokater opfordrer til, at det i bemærkningerne gøres klart, hvorfor straffen er differentieret afhængigt af, om den direkte kontakt sker via SMS eller Snap. Hvis der ikke er en proportionel skelnen i forhold til kommunikationsformen, bør det justeres i lovforslaget.

Midlertidig frakendelse af retten til at drive detailvirksomhed

Med lovforslaget lægges op til, at hvis en butiksejer sælger narkotika fra sin butik, kan vedkommende ved dom frakendes retten til at drive butikken eller opholde sig i nærheden af butikken, når der er fare for, at personen vil gøre det igen.

En frakendelse af retten til at drive virksomhed er ekstremt indgribende og vil uundgåeligt medføre tab fx i forbindelse med afvikling af lejemål, manglende indkomst, salg af varelager, opsigelse af ansatte.

I lovforslaget foreslås også, at frakendelse af retten til at drive butik som udgangspunkt også skal ske midlertidigt, indtil sagen er endeligt afgjort, hvis der er en begrundet mistanke om, at pågældende gennem butikken har handlet med stoffer, se forslaget til § 3 d, hvor der henvises til straffelovens § 79, stk. 4.

I de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6, (3 d) står:

"Henvisningen til straffelovens § 79, stk. 4, medfører, at der også skal være mulighed for midlertidig rettighedsfrakendelse og opholdsforbud i tilknytning hertil for personer, der udøver detailsalg fra butikker eller er ansat i sådanne butikker.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt gives midlertidig rettighedsfrakendelse, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende som led i detailvirksomhed har solgt eller i øvrigt videreoverdraget euforiserende stoffer, eller at der besiddes euforiserende stoffer i detailbutikken med henblik på videreoverdragelse. Det forudsættes således, at politiet og anklagemyndigheden i disse tilfælde rejser krav om midlertidig rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 3, jf. straffelovens § 79, stk. 4, indtil sagen er endeligt afgjort."

Danske Advokater bemærker, at da straffelovens § 79, stk. 4, blev indført fremgik det af lovforslagets bemærkninger (Lovforslag nr. 34 fremsat 8. oktober 1986):

”Straffelovrådet fremhæver betænkelighederne ved en adgang til suspension (midlertidig rettighedsfrakendelse) under sagen, men rådet betragter det som en selvfølge, at en sådan regel må anvendes meget restriktivt...”

Straffelovens § 79, stk. 4, skal altså anvendes restriktivt, og der skal være nærliggende fare for misbrug af stillingen, før der kan ske midlertidig frakendelse.

Danske Advokater finder det bekymrende, at man i dette lovforslags bemærkninger forsøger at indføre en lempelig praksis for midlertidig frakendelse af retten til at drive detailvirksomhed, end hvad der følger af straffelovens § 79, stk. 4, der kræver, at forholdet er groft og åbenbart, med nærliggende fare for misbrug.

Danske Advokater opfordrer til, at lovforslagets bemærkninger justeres, så de kommer i overensstemmelse med straffelovens § 79, stk. 4, med tilhørende forarbejder.

Danske Advokater finder det også bekymrende, at lovforslaget ikke forholder sig til de grundlæggende retssikkerhedsmæssige spørgsmål som proportionalitet, uskyldsformodning og den frie adgang til at udøve erhverv og opfordrer til, at der i bemærkningerne foretages en sådan afvejning, hvilket også bør fremgå af bemærkningerne.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Juridisk konsulent

Den 10. marts 2025

Dansk Erhvervs bemærkninger Forslag om ændring af lov om euforiserende stoffer

Dansk Erhverv har modtaget høring af 10. februar 2025 vedrørende ovennævnte. Vi har i den forbindelse blandt andet indhentet høringssvar fra Dansk Mobilitet, hvorfor nærværende høringssvar også omfatter de dertil knyttede biludlejningsvirksomheder.

Dansk Erhverv og Dansk Mobilitet støtter generelt de foreslåede ændringer.

Vi har i den forbindelse bemærket forslaget om konfiskationsbestemmelse for motordrevet køretøj i forslagets § 1, nr. 6, herunder særligt dem foreslåede § 3 c, stk. 3 og 4 som vi har sammenholdt med bestemmelsen i færdselslovens kap. 18 a, § 133 a, stk. 2, 2. pkt. om konfiskation som følge af vanvidskørsel.

Efter foreliggende forslag kan konfiskation ved salg af skadelige stoffer ske selv om køretøjet ikke er ført af dets ejer, "hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende."

I henhold til færdselsloven skal konfiskation ske ved vanvidskørsel "medmindre konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, navnlig henset til ejerens mulighed for at kunne vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en eller flere af de overtrædelser, der nævnes i 1. pkt., og for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling i anledning af overdragelsen af køretøjet til den anden person."

Bemærkningerne til lovforslaget behandler en sammenligning af færdselslovens og foreliggende lovforslags bestemmelser om konfiskation når køretøjet ikke tilhører overtræderen. Vi har i den forbindelse særligt bemærket at "Justitsministeriet finder, at kravet om, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, navnlig bør kunne anses for opfyldt, hvis ejeren har modtaget en forudgående underretning herom. Dette forventes alt andet lige at indebære, at der i praksis kun i helt særlige tilfælde vil være grundlag for tredjemandskonfiskation."

Vi finder ministeriets overvejelser rimelige og skal i den forbindelse opfordre til at reglerne i færdselsloven om konfiskation tilrettes så de bringes i overensstemmelse med reglerne i foreliggende lovforslag idet man dermed i langt højere grad vil kunne straffe den faktiske lovovertræder og ikke personer eller virksomheder, der uden egen skyld er blevet inddraget i forholdet.

Vi skal endelig bemærke at nogen af de samme retssikkerhedsmæssige overvejelser som anføres i foreliggende forslag, også blev inddraget i behandlingen af færdselslovens bestemmelser om

vanvidskørsel. Konsekvensen i retspraksis har dog i noget omfang været at domstolene straffer fx udlejere af biler, hvis de forudgående har forsøgt at sikre sig netop mod, at den person der lejer bilen, udfører fx vanvidskørsel i den. Det er efter vores opfattelse uhensigtsmæssigt, hvorfor vi gerne ser at ministeriet følger den praktiske anvendelse af de foreslåede bestemmelser, hvis de bliver vedtaget med henblik på at sikre at noget lignede ikke sker på foreliggende område.

Med venlig hilsen

Jesper Højte Stenbæk
Fagchef for Transport & Infrastruktur

Josephine Kirketerp Hansen

Fra: Datatilsynet
Sendt: 6. marts 2025 12:27
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Mikkel August von Buchwald
Emne: Vedr. Justitsministeriets j.nr. 2024-07873

Vedrørende Justitsministeriets j.nr. 2024-07873 / Datatilsynets j.nr. 2025-11-0275

Til Justitsministeriet

Datatilsynet har den 10. februar 2025 modtaget Justitsministeriets høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Jeg kan oplyse, at Datatilsynet ikke har bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Kamilla Bay Christensen
Fuldmægtig

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 33 19 32 00
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Josephine Kirketerp Hansen

Fra: Anders Raagaard <AndersRaagaard@VestreLandsret.dk>
Sendt: 10. marts 2025 08:38
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Mikkel August von Buchwald; Mette Lyster Knudsen
Emne: Høringssvar - sagsnr. 2024-04082

Til Justitsministeriet – Strafferetskontoret

Ved mail af 10. februar 2025 har Justitsministeriet hørt Dommerforeningen over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Udkastet har været drøftet i Dommerforeningens bestyrelse.

Der lægges med udkastet op til skærpelse af straffene for en række overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer. Der lægges desuden op til etablering af nye ordninger for konfiskation af motordrevne køretøjer og for rettighedsfrakendelse og opholdsforbud i forbindelse med salg af narkotika fra detailbutikker. Behovet for og ønsket om sådanne tiltag er retspolitiske spørgsmål, der som sådan ikke giver Dommerforeningen anledning til bemærkninger.

Dommerforeningen finder derimod anledning til at knytte bemærkninger til udkastets ressourcemæssige konsekvenser for både domstolene og resten af straffesagskæden, dvs. politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen.

Det fremgår således af udkastet, at de foreslåede tiltag forventes at medføre merudgifter for alle led i straffesagskæden, hvilket navnlig knyttes til en forventning om flere og længere fængselsstraffe for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191. For domstolenes vedkommende anføres det konkret, at den udvidede adgang til konfiskation af køretøjer vil medføre merudgifter i de tilfælde, hvor der skal ske domstolsprøvelse af en forudgående beslaglæggelse. Det anføres desuden, at udgifterne for domstolenes vedkommende skal håndteres inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Det er Dommerforeningens opfattelse, at det anførte ikke i fornødent omfang tager højde for, at forslagene derudover må forventes at medføre både flere og mere tidskrævende sager.

Således vil forslagene om rettighedsfrakendelse, opholdsforbud og konfiskation medføre øget bevisførelse, når der er flere spørgsmål, der skal tages stilling til, og mere på spil for de involverede. Dette vil i sager, hvor der er spørgsmål om tredjemandskonfiskation, desuden omfatte yderligere parter og forsvarere. Ligeledes vil udkastets forudsætning om anvendelse af midlertidige afgørelser om rettighedsfrakendelse og opholdsforbud give anledning til flere sager ved domstolene, og det må i den forbindelse forventes, at en sag om midlertidig frakendelse af retten til at drive en detailbutik i sig selv vil kunne blive ganske omfattende som følge af spørgsmålets indgribende karakter. At sager om narkotikakriminalitet på denne måde bliver mere tidskrævende skal desuden ses i lyset af, at de mange, mindre sager ofte er relativt simple. En udvidelse med yderligere spørgsmål og/eller parter vil derfor få forholdsmæssigt større betydning, hvilket kan være afgørende for, hvor mange sager der kan afvikles.

Det er velkendt, at domstolene gennem en længere årrække har haft svært ved at følge ressourcemæssigt med i udviklingen af stadig større og mere komplekse retssager, hvilket har ført til lange ventetider for både straffesager og civile sager. Dette har man fra politisk side forsøgt at imødegå bl.a. ved i domstolenes flerårsaftale for 2024-2027 at tilføre retterne betydelige ressourcer, som navnlig skal bidrage til at nedbringe sagsbunker og ventetider.

Selv om Dommerforeningen som anført ikke skal kommentere på behovet for de foreslåede tiltag, skal foreningen derfor fremhæve vigtigheden i, at man ikke udhuler effekten af flerårsaftalen. Dette skal navnlig ses i lyset af, at flere af de foreslåede tiltag – herunder ikke mindst forudsætningen om brug af midlertidige afgørelser – har en karakter, som gør, at de i retssystemet nødvendigvis vil skulle prioriteres på bekostning af andre sager.

Dommerforeningen er bekendt med høringssvarene fra Østre og Vestre Landsret, som foreningen i det hele kan tilslutte sig.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 2024-04082.

På vegne af

Mette Lyster Knudsen
Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Med venlig hilsen

Anders Raagaard
Landsdommer

Vestre Landsret
Asmildklostervej 21
8800 Viborg.
Tlf.: + 45 99 68 80 00
www.VestreLandsret.dk

Fra: [Jura og Forretning](#)
Til: [Strafferetskontoret \(951s18\)](#)
Cc: [Mikkel August von Buchwald](#); [Mette Lilje](#)
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873
Dato: 18. marts 2025 15:42:55
Vedhæftede filer: [image001.gif](#)

Til Justitsministeriet

Domstolsstyrelsen blev i februar 2024 hørt af Justitsministeriet ift. de økonomiske konsekvenser af strafskærpelser mv. vedrørende narkotikakriminalitet i forbindelse med forberedelserne af regeringens opioid-udspil "Ungdom uden opioider".

I forbindelse med den økonomiske høring i februar 2024 lagde Domstolsstyrelsen på baggrund af det oplyste fra Justitsministeriet og Rigsadvokaten til grund, at den årlige merudgift for domstolene ville udgøre ca. 0,1-0,2 mio. kr. årligt (2024-pl). Dette skøn var forbundet med usikkerhed og var baseret på:

- at der er tale om sager uden domsmænd ved byretterne, der skal behandles ved retsmøde frem for et bødeforlæg og, at 30-50 sager årligt vil skulle behandles som et retsmøde frem for et bødeforlæg, og
- at "Konfiskation af køretøjer, der bruges til salg af narkotika" vil kunne indebære et øget ressourcetræk ved domstolene, fx ifm. påstand om tredjemandskonfiskation i et antal sager.

I forlængelse heraf har Justitsministeriet sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) i høring. De økonomiske konsekvenser for domstolene er i udkastet til lovforslaget angivet til ca. 0,1 mio. kr. i 2025 og 0,1-0,2 mio. kr. årligt i 2026 og frem, svarende til ovenstående skøn fra februar 2024.

I forbindelse med høringen om lovforslaget har landsretterne tilkendegivet, at den i lovudkastet foreslåede strafskærpelse må forventes at medføre, at et formentligt ikke ubetydeligt antal straffesager vil kræve et øget ressourcetræk, herunder:

- bødesager, hvor der fremover må forventes nedlagt påstand om frihedsstraf, og
- sager med påstand om frihedsstraf op til 30 dages fængsel, hvor der fremover må forventes nedlagt påstand om frihedsstraf over 30 dages fængsel, og som derfor skal behandles med domsmænd, jf. retsplejelovens § 686.

Domstolsstyrelsen vurderer på baggrund af landsretternes bemærkninger, at de forventede økonomiske konsekvenser for domstolene af lovforslaget skal opjusteres til 0,8 mio. kr. årligt (2025-pl).

Det opdaterede skøn over de økonomiske konsekvenser for domstolene er – set i lyset af landsretternes bemærkninger, jf. ovenfor – baseret på, at 50 ekstra sager årligt fremover skal behandles med retsmøde, hvoraf 50 pct., svarende til 25 sager årligt, vil skulle behandles som domsmandssager, hvoraf disse er underlagt den gennemsnitlige ankefrekvens for domsmandssager. På den baggrund skal Domstolsstyrelsen anmode om, at de økonomiske konsekvenser for domstolene i udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) i 11. Sammenfattende skema ændres fra:

"... for domstolene på ca. 0,1 mio. kr. i 2025 og ca. 0,1-0,2 mio. kr. årligt i 2026 og frem ..."

Til:

"... for domstolene på ca. 0,4 mio. kr. i 2025 og ca. 0,8 mio. kr. årligt i 2026 og frem ..."

Domstolsstyrelsen skal også anmode om, at udkastet i øvrigt konsekvensrettes som følge af ændringen.

Med venlig hilsen

Lasse Leerhøj
Fuldmægtig
Direkte: + 45 30 43 15 24
lale@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsen

Jura og Forretning
Amagerfælledvej 56
2300 København S.
Tlf. (hovednr.): + 45 70 10 33 22
www.domstol.dk

Fra: Jura og Forretning

Sendt: 11. marts 2025 08:33

Til: 'strafferetskontoret@jm.dk' <strafferetskontoret@jm.dk>

Cc: 'mivo@jm.dk' <mivo@jm.dk>

Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873

Til Justitsministeriet

Udkastet giver ikke Domstolsstyrelsen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lasse Leerhøj
Fuldmægtig
Direkte: + 45 30 43 15 24
lale@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsen

Jura og Forretning
Amagerfælledvej 56
2300 København S.
Tlf. (hovednr.): + 45 70 10 33 22
www.domstol.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 10. februar 2025 12:02

Til: Jura og Forretning <jur@domstolsstyrelsen.dk>

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873

ADVARSEL! Denne mail kommer fra en ekstern afsender uden for Danmarks Domstole. Tryk ikke på links og åbn ikke vedhæftede filer, hvis du ikke kender afsenderen, eller hvis mailen ser mistænkelig ud.

Se venligst vedhæftede filer

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sags.nr.: 2025 - 953
Akt.id.: 6458742
Sign.:

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkokriminalitet, herunder opioider)

I Danmark er der over de seneste år observeret en stigende forekomst af opioidmisbrug blandt unge, særligt i relation til tramadol og andre morfinlignende præparater.

Mange unge erhverver disse stoffer illegalt via internettet, bude, kiosker eller gennem pushere. Disse pushere kan være jævnaldrende klassekammerater eller personer, der opererer i nærheden af skoler, ungdomsklubber og andre steder, hvor unge færdes.

Rusmiddelcentrene oplever en markant stigning i antallet af unge, der søger hjælp. Mange af dem fortæller, at de kender flere i samme situation. Dog er der fortsat en udbredt mangel på viden om behandlingsmulighederne i misbrugscentrene. Derudover er der en fejlagtig opfattelse blandt flere unge om, at de selv kan overvinde deres misbrug uden professionel hjælp, hvilket ofte viser sig ikke at være tilfældet.

Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger (FAKL) ser derfor positivt på, at regeringen nu tager aktiv del i problemstillingen og har udarbejdet et konstruktivt udkast til en ny lov om euforiserende stoffer.

Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger (FAKL) bakker op om det foreliggende lovudkast.

Med venlig hilsen

Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger

Fra: Christian Brandt <chb@finansogleasing.dk>
Sendt: 10. marts 2025 15:07
Til: Mikkel August von Buchwald; £Strafferetskontoret (951s18)
Emne: Høringssvar Justitsministeriets forslag til nye regler om konfiskation af køretøjer brugt til narkohandel

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til

Justitsministeriet
Att.: Morten Holland Heide

Justitsministeriets forslag til nye regler om konfiskation af køretøjer brugt til narkohandel/opioider

Justitsministeriet har fremsendt udkast til ændring af lov om euforiserende stoffer for at dæmme op for salg af narko og opioider med anmodning om Finans & Leasings bemærkninger.

Indledningsvis bemærkes det, at vi støtter det overordnede sigte med at sætte ind over for narkohandel, og vi takker for lejligheden til at komme med vores bemærkninger.

Der lægges bl.a. op til, at motorkøretøjer, som er anvendt til transport i forbindelse med handel med narko, kan konfiskeres fra narkohandleren. Også hvis køretøjet ikke ejes af narkohandleren, konfiskeres fra ejeren. Vi har med tilfredshed noteret os, at der lægges op til en noget anden ordning, end det der gælder efter Færdselsloven om konfiskation af motorkøretøjer brugt til vanvidsbilisme. Vi har dog noteret os visse udfordringer med lovudkastet jf. nærmere nedenfor, som vi beder ministeriet om nøje at overveje, da der bør være respekt om grundlovens beskyttelse af ejendomsretten.

Jeg anmoder venligst ministeriet om et møde snarest muligt, så vi kan medvirke til at loven indrettes på bedste vis i forhold til formålet og leasinggivers legitime interesser.

§ 3, c, stk. 3 lægger op til, at en bil anvendt til narkohandel kan blive konfiskeret fra leasinggiver, hvis leasinggiver *"vidste eller burde vide"*, at bilen blev brugt til narkotransport. "Burde vide" er jo et ret elastisk begreb. Vi har noteret os, at det herom i bemærkningerne bl.a. på s. 24-25 fremgår, at "burde-viden" fx kan være, hvis politiet tidligere har underrettet leasinggiver om, at køretøjet blev brugt til grov narkokriminalitet. Side 61 fremgår det mere uddybende: *"Ejeren vil navnlig kunne anses for at vide eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvis køretøjet mindst to gange er blevet anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og politiet i forbindelse med den første overtrædelse, hvor køretøjet blev anvendt, har underrettet ejeren af køretøjet herom, og den anden overtrædelse har en sådan sammenhæng med den overtrædelse, som ejeren blev underrettet om, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1."* Eksemplet kan vi bakke op om.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne (s. 36) om § 3c, stk. 4, at der lægges op til, at politiet først underretter leasinggiver, når der foreligger *"fældende afgørelse"*, hvilket vil sige domstolsafgørelse. Problemet er, at det kan tage flere år, før der fældes dom. Hvis loven indrettes således, at køretøjet ved politiets første beslaglæggelse ved narkohandel ikke umiddelbart gives tilbage til leasinggiver, men at dette skal afvente endelig dom om konfiskationsspørgsmålet, vil det være et stort problem for leasinggiver. Det skyldes at endelig dom om konfiskation kan tage meget lang tid - op til flere år - hvorfor køretøjet vil blive udsat for et stort værditab. Det er et samfundsmæssigt spild, som bør undgås. Der bør i så tilfælde opnås en mere smidig ordning fx umiddelbar udlevering fra politiet til leasinggiver inden endelig dom mod sikkerhedsstillelse, i stedet for at bilen skal stå længe

på politiets lager og miste værdi. Alternativt bør det fremgå, at leasingselskabet er berettiget til erstatning for værditab, hvis ikke domstolen når frem til konfiskation.

Det virker også noget kunstigt i situationen, at politiet først lang tid efter beslaglæggelsen af køretøjet kan oplyse leasinggiver om beslaglæggelsen. Højest sandsynligt vil leasinggiver i tiden efter beslaglæggelsen opleve, at der ikke bliver betalt leasingydelse på køretøjet længere, og leasinggiver vil så kontakte leasingtager og formentlig ad den vej blive opmærksom på beslaglæggelsen.

Der kan også være den praktiske udfordring, at leasingtager har udlånt eller udlejet køretøjer til en person, som er den person, der har anvendt køretøjet til narkohandel. Også af den grund har leasingselskabet behov for denne viden for at kunne tage dialog om emnet med leasingtager.

Endvidere er der forskellige praktiske spørgsmål omkring køretøjet, som politiet og leasinggiver allerede fra starten af bliver nødt til at kommunikere om fx betaling for forsikring af køretøjet, betaling af registreringsafgift m.v.

Det bør derfor efter vores opfattelse klarlægges og beskrives i lovforslagets bemærkninger, at et leaset køretøj, der har været brugt til narkohandel og i den forbindelse er blevet stoppet af politiet, i "1. gangstilfælde" bliver leveret tilbage til leasinggiver med det samme, hvis politiet umiddelbart vurderer, at leasinggiver ikke "vidste eller burde" kende til, at køretøjet blev brugt til narkohandel, hvilket må have formodningen for sig. Det understøttes af, at der i Justitsministeriets Bandepakke fra nov. 2023 blev indgået bred politisk aftale om at gennemføre Finans & Leasings forslag om en licensordning for leasingselskaber. Vi går ud fra at dette forslag snart realiseres, hvorfor vi altså ser ind i en verden, hvor leasingselskaber er underlagt offentlig kontrol, hvilket eliminerer risikoen for "fup-leasingselskaber" der bevidst leaser/udlejer biler til narkohandel ("crime as a service").

Det taler for at udlevere bilen til leasinggiver med det samme, at formodningen jo er for, at leasingselskabet ikke vidste eller burde have kendskab til, at køretøjet bliver brugt til narkohandel (med mindre der er tale om gentagelsestilfælde). Det er også således vi forstår de ovenfor citerede bemærkninger, hvor der omtales "den første overtrædelse", hvor leasinggiver vil blive underrettet af politiet, således at der først vil kunne indtræde "burde viden" i gentagelsestilfælde. Ergo er der ikke "burde viden" i det første tilfælde, hvorfor bilen bør gives tilbage til leasinggiver med det samme og dette ikke skal afvente dom. Politiet vil ved opslag i DMR (Digitalt Motorkøretøjsregister) kunne gøre sig bekendt med ejerforholdet til bilen herunder hvis bilen er ejet af et leasingselskab.

En sådan indretning af loven vil også give en bedre præventiv virkning, da leasinggiver med det samme bliver opmærksom på risikoen og dermed kan undgå at lease køretøj til samme person allerede fra det tidlige tidspunkt og ikke først langt senere efter domfældelse.

Det bør tydeliggøres, at politiet underretter leasinggiver om både køretøjet men også identiteten på den person, der har anvendt det til narkokørsel. Det er vigtigt, fordi køretøjet ikke nødvendigvis er blevet kørt af den person, der er registreret som leasingtager ifølge leasingkontrakten. Det fremgår noget upræcist nederst side 24: *"Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis gerningspersonen tidligere har anvendt køretøjet til grov narkokriminalitet, og ejeren i den forbindelse er underrettet om, at køretøjet blev brugt til grov narkotikakriminalitet."* Det er ikke nok med oplysning om køretøjet, der skal også være oplysning til leasinggiver om den person, der har brugt bilen til narkokørsel, hvis leasinggiver skal undgå gentagelsestilfælde. Det fremgår andetsteds på s. 36, at hensigten med § 3 c, stk. 4 er, at der gives oplysning til leasingselskabet om, hvilken person der har brugt et køretøj til narkokørsel med angivelse af "ikke-følsomme personoplysninger navn og adresse". Men altså ikke personnummer. Vi vil gerne være sikre på, at vi har forstået korrekt, at leasinggiver vil få oplysning om identiteten på den, der ulovligt har brugt køretøjet til narkohandel.

Den viden som leasinggiver (typisk juridiske personer/selskaber) får fra politiet om bestemte personer, som har kørt narkokørsel, bør øjeblikkeligt kunne udbredes til alle leasingselskaber fx via Finans og Leasings medlemsnetværk, således at det undgås, at "narkokurieren" ikke blot leaser en bil hos et andet uvidende leasingselskab. Lovudkastet forholder sig ikke til dette spørgsmål i afsnittet på side 36-37 om forholdet til databeskyttelsesreglerne, hvor der alene omtales politiets oplysninger til fysiske bilejere. Situationen, hvor politiet giver oplysninger til en juridisk person fx et leasingselskab som ejer af køretøjer brugt til narkohandel, er uomtalt. Det er umiddelbart vores opfattelse, at der burde være mulighed for at dele denne viden mellem leasingselskaberne, da det jo i givet fald

bygger på en offentlig dom, og der er et vægtigt sagligt formål med videregivelse. I lyset af formålet med lovforslaget beder vi om at dette persondataretlige spørgsmål afklares, således at leasingselskaberne kan dele disse informationer med henblik på, at lovforslaget får størst mulig præventiv effekt.

S. 61-62 er man inde på, at leasinggiver selv sagt heller ikke må lease et andet køretøj ud til en person, som tidligere er blevet taget af politiet for narkokørsel. Synspunktet forekommer helt naturligt, såfremt leasingselskabet af politiet er blevet gjort bekendt hermed. Men man er også inde på, at leasinggiver vil være i "burde viden", hvis leasinggiver på ny leaser ud til "*personer med tilknytning til hinanden, medlemmer af samme gruppering, familie*". Det synes meget vanskeligt at håndtere for leasinggiver, som ikke nødvendigvis har kendskab til eller i hvert fald ikke fuldt overblik over disse sammenhænge. Lovgiver bør være opmærksom på, at der selv sagt er meget stor forskel på, hvilken konkret viden om disse forhold, leasinggiver kan have herunder også under varetagelse af persondatalovgivningen i forhold til den viden, som politiet har fx om medlemmer af bandegrupperinger. Lovforslagets bemærkninger bør afspejle disse forhold og derfor modificeres.

S. 62, midt fremgår følgende: "*I øvrigt forudsættes retspraksis om tredjemandskonfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, herunder tredjemands rettigheder i den forbindelse, at finde anvendelse på den foreslåede ordning*". Det bør præciseres, at der hermed ikke menes selve grundlaget for, om der kan ske konfiskation, som jo er beskrevet helt anderledes i udkastet til § 3 c, stk. 3 end i Færdselslovens § 133 a, stk. 2 om konfiskation ved vanvidskørsel. Det må derfor præciseres, at der med denne sætning alene menes, den retspraksis der gælder om, at ejeren, der får et køretøj konfiskeret, kan søge regres/gøre erstatningskrav gældende overfor føreren.

Det fremgår s. 22, næstsidste afsnit og s. 62, at "*Efter straffelovens § 76, stk. 3, bortfalder særligt sikrede rettigheder over genstande, der konfiskeres, kun efter rettens bestemmelse. Særligt sikrede rettigheder i et køretøj berøres dermed som udgangspunkt ikke af konfiskationen, og panterrettigheder, ejendomsforbehold og andre særligt sikrede rettigheder i et køretøj består således fortsat, selv om køretøjet konfiskeres*". Udsagnet svarer til retsstillingen hvad angår konfiskation af belånte køretøjer anvendt til vanvidskørsel. Det bør præciseres, at det efter gældende retspraksis betyder, at køretøjet udleveres til panthaver med det samme og også inden der fældes dom over i dette tilfælde narkohandleren (så længe køretøjet ikke har støtte værdi end restgælden), således at panthaver ikke skal tåle, at bilen stilles på politiets lager og først flere år efter, når der er endelig dom i sagen, bliver solgt på auktion med risiko for, at panthavers restgæld ikke kan dækkes. Dette taler også for vores ovennævnte synspunkter om håndteringen i forhold til leasede biler, idet der ikke ses saglige grunde til at behandle leasinggivere ringere end panthavere eller ejendomsforbeholdsindehavere.

Det fremgår af § 2, at de nye regler kun skal gælde for leasingaftaler indgået efter 1. juli 2025. Det kan vi tilslutte os. Det bør præciseres, at dette også gælder for køretøjer med panterrettigheder/ejendomsforbehold.

Med venlig hilsen

Christian Brandt
Direktør, cand. jur.
Finans og Leasing
Amaliegade 7
1256 København K
Mobil 40382987
chb@finansogleasing.dk
www.finansogleasing.dk

Justitsministeriet

Att. strafferetskontoret@jm.dk og
mivo@jm.dk

Gadejuristen
Skindergade 44A,
baghuset
1159 København K

T 33310075

kontakt@gadejuristen.
dk
www.gadejuristen.dk

CVR: 25048482

7. marts 2025

Høringssvar fra Gadejuristen

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)

Gadejuristen skal indledningsvist takke for muligheden for at afgive høringssvar.

Gadejuristen bifalder, at der kommer øget politisk fokus på børn og unges forbrug af opioider.

Lovforslaget indeholder mange tiltag med potentiale til at bidrage til at mindske opioidforbruget blandt børn og unge samt bidrage til færre overdoser.

Vi er dog bekymrede for, hvilke konsekvenser, det kan få for de borgere, der befinder sig i

Gadejuristens målgruppe, og som er afhængige af opioider, uagtet om det er i form af heroin, piller

eller øvrige præparater. Vores målgruppe kan ikke sammenlignes med ”*utilvænnede personer*”, som rapporten om skadevirkningerne og farligheden af euforiserende stoffer, er baseret på¹.

Gadejuristen sætter stor pris på, at der netop i forarbejderne flere gange er præciseret, at der skal tages hensyn til socialt udsatte borgere, der grundet stærk afhængighed, har en højere tolerance af euforiserende stoffer til eget forbrug, men dette skal også afspejle sig i praksis. I vores daglige arbejde oplever vi desværre ofte, at politiet ikke tager forbehold for, at Rigsadvokatmeddelelsens retningslinjer for ”eget forbrug” er vejledende. Vores målgruppe vil blive ramt særligt hårdt, hvis ikke landets politikredse har mere fokus på reglen om tiltalefrafald i lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 4. Vi oplever i vores daglige arbejde desværre, at det konkrete politifaglige skøn over, hvorvidt besiddelsen er til eget forbrug eller til videreoverdragelse, og om vedkommende er socialt udsat og stærkt afhængig af euforiserende stoffer, ikke foretages i tilstrækkeligt omfang.

Vores erfaring er desværre heller ikke, at politiet i alle tilfælde skelner mellem receptpligtig medicin og euforiserende stoffer. Vi har f.eks. for nyligt udarbejdet en indsigelse mod en bøde, som en af vores borgere modtog for at være i besiddelse af 3 piller ritalin, som var borgerens lægeordnede medicin mod ADHD. Dertil kan vi i tråd med ovenstående tillægge den årelange diskussion om politiets skøn, som Gadejuristen har givet udtryk for i tidligere høringssvar vedrørende ændring af lov om euforiserende stoffer § 3 om undtagelsesreglen (tidl. Advarselsreglen) for stofbrugere.

Det giver derfor anledning til bekymring hos Gadejuristen om, at en skærpelse af sanktionerne for besiddelse og videreoverdragelse af opioider vil ramme vores målgruppe og medføre mange negative følgevirkninger – og ikke et mindre forbrug af opioider.

Vi savner eksplicitte tiltag til, hvordan det sikres, at der løbende er kontrol med, at politiet foretager en konkret vurdering af, om mængderne af opioider kan være til eget forbrug i det enkelte tilfælde, og om reglerne om tiltalefrafald er gældende, jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 4.

Vi stiller også spørgsmålstejn ved, om politiet i praksis kan løfte opgaven med at forholde sig til socialt udsatte borgere, der er stærkt afhængige af euforiserende stoffer, og som bor eller opholder sig langt væk fra områder, hvor der handles med opioider, eller som har nedsat mobilitet? De vil typisk købe - og dermed være i besiddelse af - opioider i større mængder.

¹ Rapport: ”Sundhedsfaglig vurdering af skadevirkninger og farlighed af euforiserende stoffer”, De retsmedicinske institutter i Danmark. Juni 2023

Vi har derudover følgende bemærkninger:

Ad skærpelse af straffen for salg af euforiserende stoffer fra detailbutikker samt styrkede muligheder for at rettighedsfrakende ved salg af euforiserende stoffer fra en butik

Gadejuristen ser særdeles positivt på, at der kommer fokus på salg gennem detailbutikker, herunder særligt kiosker, og i det store hele bifalder vi skærpelserne og de styrkede muligheder for at rettighedsfrakende ved salg af euforiserende stoffer.

Angående skærpelsen ved salg af euforiserende stoffer fra detailbutikker, savner vi et strafferetligt fokus på ejeren af detailbutikken, herunder særligt kiosker. Ved salg af euforiserende stoffer er der ofte en lang række af involverede led, typisk inddelt i hierarkisk orden. Salget vil derfor kunne fortsætte ufortrødent gennem nye ansatte, der reelt fungerer som pushere, såfremt ejeren af detailbutikken selv er overordnet ansvarlig for salget. Gadejuristen mener, at ejeren af virksomheden skal stilles til ansvar for, hvis der systematisk sælges euforiserende stoffer.

Vi stiller os undrende overfor, hvordan politiet vil løse de store udfordringer med salg fra detailbutikker i praksis. Vi oplever generelt, at politiet har et indgående kendskab til, hvilke detailbutikker, der sælges euforiserende stoffer fra, men at der ikke er ressourcer til at efterforske og løfte sagerne. Vi opfordrer på det kraftigste til, at der afsættes midler og ressourcer af til at løfte denne opgave af stor samfundsmæssig betydning.

Opholdsforbud

Det fremgår på side 70 i lovforslaget, at der også kan gives opholdsforbud i en anden detailbutik end den, hvor overtrædelsen af lovgivningen har fundet sted. Muligheden for at give opholdsforbud i andre detailbutikker bør afgrænses og specificeres yderligere, da dette kan fortolkes meget bredt og få vidtgående konsekvenser.

Vi stiller os også i en denne sammenhæng undrende overfor, hvordan politiet vil håndhæve et opholdsforbud i praksis med de nuværende ressourcer. Dertil mener vi, at de afsatte økonomiske

midler i lovforslaget er meget lavt sat med tanke på det pres, som det danske politi allerede på nuværende tidspunkt oplever.

Ad skærpelse af straffen for salg af euforiserende stoffer via sociale medier

Gadejuristen ser særdeles positivt på, at der i lovforslaget er fokus på salg gennem sociale medier, og i det store hele bakker vi op om skærperne.

Vi opfordrer i denne forbindelse til, at også straffen for salg af euforiserende stoffer gennem f.eks. e-mailplatforme, SMS eller telefonopkald tilsvarende skærpes, da disse kanaler også ofte anvendes til salg til unge mennesker (side 55 i lovforslaget).

Konfiskation af køretøjer, der anvendes til grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer

Gadejuristen støtter op omkring en særskilt hjemmel til konfiskation af motordrevne køretøjer, der anvendes i forbindelse med overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Gadejuristen ser positivt på, at der i lovforslaget er taget højde for køretøjer, som bruges som hjælpemidler ved handicap.

Spørgsmål til dette brev kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen Gadejuristen

GADEJURISTEN
SKADESREDUCERENDE RETSHJÆLP

Skindergade 44A (baghuset)

1159 København K

Tlf.nr. +45 33 31 00 75

Mail: kontakt@gadejuristen.dk

www.gadejuristen.dk

Justitsministeriet

Slotholmsgade 10

1216 København K.

København d. 12. februar 2025

**Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om
euforiserende stoffer (skærpet indsats mod narkotikakriminalitet,
herunder opioider)**

HK HANDEL takker for muligheden for at afgive bemærkninger til det ovennævnte lovforslag.

Vi deler regeringens bekymring over misbruget af opioider og anerkender, at lovforslaget sigter mod at dæmpe op for den bekymrende udvikling blandt danske børn og unge. Derfor støtter HK HANDEL den del af forslaget, der skærper straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse, herunder salg, af opioider med en tredjedel, når salget foregår via sociale medier eller fra detailbutikker, herunder kiosker.

Vi mener dog, at en rettighedsfrakendelse for ansatte, der sælger eller på anden måde videreoverdrager euforiserende stoffer fra en detailbutik, er ude af proportioner. Mindre indgribende foranstaltninger bør være tilstrækkelige. At fratage en person retten til at udøve sit fag er en vidtgående sanktion, som kan have alvorlige konsekvenser. Desuden spiller en tilknytning til arbejdsmarkedet en vigtig rolle i resocialiseringen og mindsker risikoen for, at den dømte forbliver i kriminelle miljøer.

HK HANDEL mener, at det bør være op til den enkelte arbejdsgiver at vurdere, hvem de ønsker at ansætte. Ledelsesretten ligger uforbeholdent hos arbejdsgiveren. En arbejdsgiver har allerede mulighed for at kræve en straffeattest fra en ansøger og kan på den baggrund selv tage stilling til en eventuel ansættelse.

På denne baggrund mener HK HANDEL, at forslaget om rettighedsfrakendelse bør fjernes fra lovforslaget, så sanktionerne forbliver proportionale og understøtter en resocialiserende tilgang til straf.

Med venlig hilsen.

Mette Høgh.

Formand.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sendt pr. e-mail til strafferetskontoret@jm.dk og mivo@jm.dk

Wilders Plads 8K
1403 København K
Telefon 3269 8888
Mobil 91325616
majb@humanrights.dk
menneskeret.dk

Dok. nr. 25/00481-3

7. marts 2025

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)

Justitsministeriet har ved brev af 10. februar 2025 anmodet Institut for Menneskerettigheder om en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer.

1. Lovforslagets indhold

Udkastet til lovforslaget indeholder forslag om følgende ændringer af lov om euforiserende stoffer: (1) indførelse af særskilt hjemmel til at konfiskere motordrevne køretøjer, der anvendes til grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, herunder køretøjer, der ejes af en tredjemand, hvis tredjemanden vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt til den pågældende kriminalitet; (2) styrkelse af muligheden for rettighedsfrakendelse med hensyn til retten til at udøve og arbejde i detailbutikker ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer fra en detailbutik; og (3) indførelse af mulighed for i forlængelse af rettighedsfrakendelsen at knytte et forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af den butik, som frakendelsen har tilknytning til.

2. Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

For så vidt angår forslag (1) og (3) har Institut for Menneskerettigheder noteret sig, at ministeriet har vurderet forslagene på baggrund af Danmarks internationale forpligtelser og har fundet, at lovændringerne kan gennemføres indenfor rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og de dertil knyttede protokoller. Instituttet har ikke bemærkninger hertil.

Institut for Menneskerettigheder har herefter alene bemærkninger til forslag (2) om styrkelse af muligheden for rettighedsfrakendelse ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer fra en detailbutik, jf. forslag til § 3 d i lov om euforiserende stoffer.

Ifølge udkastet til lovteksten, jf. forslag til § 3 d, stk. 1, kan "[d]en, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik og som led heri overtræder denne lov eller de i medfør af den udfærdigede forskrifter, (...) ved dom frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde med detailsalg fra butikker, når der er fare for, at den pågældende vil begå yderligere lignende overtrædelser som led i sådan virksomhed." (fremhævet her)

Ifølge ordlyden gælder der altså – foruden en betingelse om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer – at der skal være fare for, at den pågældende vil begå yderligere lignende overtrædelser som led i sin virksomhed, dvs. ved fortsat arbejde i detailbutik. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget, jf. de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.2-2.4.3, forudsættes det imidlertid, "at en sådan fare som udgangspunkt anses for at være til stede, hvis den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik, som led i sin tilknytning til detailbutikken sælger eller i øvrigt videreoverdrager euforiserende stoffer. (...) Det forudsættes, at der i sådanne tilfælde som udgangspunkt skal ske rettighedsfrakendelse. Dette forudsættes også at være tilfældet, hvis der er tale om førstegangstilfælde af overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer", jf. s. 30.

Instituttet forstår disse bemærkninger sådan, at selvom det fremgår af forslaget til lovteksten, at det er en selvstændig betingelse for rettighedsfrakendelse, at der er en fare for, at den pågældende også fremadrettet vil sælge eller videreoverdrage euforiserende stoffer i forbindelse med sit arbejde i en detailbutik, skal der ikke foretages en reel vurdering heraf. Ifølge bemærkningerne er det *alene* salget eller videreoverdragelsen, der de facto udgør betingelsen for iværksættelse af rettighedsfrakendelsen, idet en sådan lovovertrædelse ifølge Justitsministeriet indebærer en formodning for, at den pågældende også fremadrettet vil begå lignende overtrædelser.

Det følger, at det almindelige uskrevne legalitetsprincip i dansk ret, at retsgrundlaget skal være tilgængeligt for borgeren og så klart og præcist, at borgeren med sikkerhed kan forudsige sin retsstilling. Der henvises også til Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, s. 26-27, hvoraf det fremgår, at "en (...) klart affattet lov er en nødvendig forudsætning for en ensartet retsanvendelse og dermed for forudsigelighed og retssikkerhed", og at dette er særligt vigtigt, når "loven giver myndighederne mulighed for at foretage indgreb over for borgere (...), og hvor der derfor er et særligt behov for forudsigelighed i retstilstanden."

Efter Institut for Menneskerettigheders opfattelse er det derfor problematisk, når det fremgår af lovteksten, at der skal foretages en vurdering af, om der er en fare for fremtidige forseelser, samtidig med, at der i lovbemærkningerne lægges op til, at der i udgangspunktet ikke skal foretages en sådan vurdering. De betingelser for rettighedsfrakendelse, der fremgår af lovteksten, bør af hensyn til lovtekstens klarhed og forudsigelighed i retstilstand være i overensstemmelse med de betingelser, der er beskrevet i lovforarbejderne.

Instituttet anbefaler derfor,

- at lovforslaget ændres, så betingelserne for iværksættelse af rettighedsfrakendelse, som beskrevet i henholdsvis lovtæksten og i lovforarbejderne, stemmer overens.

Med venlig hilsen

Maja Kofoed Bak-Hansen
Chefkonsulent

Josephine Kirketerp Hansen

Fra: Mikkel August von Buchwald
Sendt: 11. marts 2025 14:06
Til: Josephine Kirketerp Hansen
Emne: VS: Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer

Fra: Allan Skytte Christensen <asc@mobility.dk>
Sendt: 11. marts 2025 13:59
Til: fStrafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Cc: Mikkel August von Buchwald <mivo@jm.dk>
Emne: Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Morten,

Vi har ikke på høringslisten, men vi vil gerne på listen, når det omhandler lovgivning om leasing af biler, da vi repræsenterer den del af branchen.

Vores høringssvar er:

Mobility Denmark støtter op om lovforslaget, der er en hårdere linje overfor narkotikahandel og brådne kar i leasingbranchen. Derfor støtter vi også op om, at narkohandlers biler kan konfiskeres, hvis leasinggiveren vidste eller burde kende til anvendelse af bilen i forbindelse med narkotikahandel. Ordningen bør især ramme de leasingselskaber, som er blevet kontaktet af politiet, fordi bilen har været anvendt i forbindelse med narkotikahandel. Der er et stort ønske blandt vores medlemmer om at få disse oplysninger fra politiet så hurtigt som muligt. De ønsker også adgang til et register, så samme personkreds ikke bare kan gå til et nyt, intetanende leasingselskab og dermed fortsætte deres ulovligheder.

Vi håber at dette lovforslags princip om, at intetanende leasingselskaber ikke får konfiskeret deres leasingbiler, også finder vej til færdselslovens regler om konfiskation af leasede køretøjer i forbindelse med vanvidsbilismen. Det er et ganske fornuftigt princip, at det er lovovertræder, der oplever sanktionen og ikke uskyldige erhvervsdrivende/bilejere. Sanktionen bør her veksles til en bøde svarende til bilens værdi, så basale retsprincipper overholdes.

For at sikre en højere grad af compliance i leasingbranchen, støtter vi også op om den kommende licensordning for leasingselskaber. Den burde i sig selv kunne sortere en del af de selskaber/personer fra, som dette lovforslag ønsker at ramme.

Med venlig hilsen

Allan Skytte Christensen

Chefkonsulent

MOBILITY DENMARK
DE DANSKE BILIMPORTØRER

Telefon +45 28 40 98 44
E-mail asc@mobility.dk

Josephine Kirketerp Hansen

Fra: Christian Palsteen Dong <cpd@politiforbundet.dk>
Sendt: 4. marts 2025 09:47
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Mikkel August von Buchwald
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873

Til Justitsministeriet

Politiforbundet har ingen bemærkninger til høringen.

Journalnr.: 2025-00153

Med venlig hilsen

Christian Palsteen Dong
Forbundssekretær

Gammel Kongevej 60, 11. sal
DK-1850 Frederiksberg

Tlf. +45 33 45 59 60

Mobil +45 29 63 83 99

E-mail mail@politiforbundet.dk

Politiforbundet passer på dine data. Læs mere om vores behandling af dine oplysninger her <https://www.politiforbundet.dk/om-politiforbundet/politiforbundets-databeskyttelsespolitik>

Denne e-mail fra Politiforbundet kan indeholde fortroligt materiale. E-mailen er kun beregnet for ovennævnte modtager(e). Hvis du har modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig venligst kontakte afsenderen og i øvrigt slette e-mailen, inkl. eventuelle kopier og vedhæftede dokumenter. På forhånd tak

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 10. februar 2025 12:04

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider) - j. nr. 2024-07873

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

<https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1thRaZ-000000003fM-2cxa&d=4%7Cmail%2F90%2F1739185200%2F1thRaZ-000000003fM-2cxa%7Cin41c%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C67A9DD3FF5EF481F6C8DBFDEAE5BFDA4&o=t.wwtusiwjensmistriikd.te&s=7qBLji88wuNzIkVUAR1jUUrCdwUhttps://url41.mailanyone.net/scanner?m=1thRaZ-000000003fM-2cxa&d=4%7Cmail%2F90%2F1739185200%2F1thRaZ-000000003fM-2cxa%7Cin41c%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C67A9DD3FF5EF481F6C8DBFDEAE5BFDA4&o=t.wwtusiwjensmistriikd.te&s=7qBLji88wuNzIkVUAR1jUUrCdwU>

Til Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

kopi til mivo@jm.dk

Høringssvar om skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider (Justitsministeriets sagsnr. 2024-07873).

Stenbroens Jurister takker for opfordringen til at afgive høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Stenbroens Jurister er en udgående, specialiseret retshjælp for hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. Vi har, bortset fra nogle få overordnede betragtninger, alene bemærkninger til de dele af lovforslaget, der har betydning for *brugere* af euforiserende stoffer, herunder først og fremmest de mest udsatte stofbrugere.

Stenbroens Jurister deler regeringens bekymringer om udviklingen i brugen af opioider, og vi mener, at regeringens udspil fra oktober 2024 indeholder mange gode initiativer, herunder i forhold til styrkelsen af behandlingstilbud til borgere, der er afhængige af opioider. Med dette udkast til lovforslag iværksættes så de strafskærpelser mv., som udspillet også lagde op til.

Det fremgår af lovforslaget, at det forventes at udløse merudgifter for staten på op imod 80 millioner kroner årligt. Stenbroens Jurister savner i den forbindelse bemærkninger i lovforslaget om, hvilken nærmere effekt på udbredelse, forbrug og skadevirkninger af opioider, som Justitsministeriet forventer at opnå med lovændringen. Vi bemærker i tilknytning hertil, at Sundhedsstyrelsen netop har aflyst forberedte møder om revideringen af sin sundhedsfaglige vejledning til læger, der behandler opioidaafhængige stofbrugere, på grund af manglende ressourcer. Dette kan efter vores opfattelse indikere en problematisk statslig prioritering af strafskærpelser på bekostning af kvaliteten i behandlingsindsatsen.

Stenbroens Jurister har derudover følgende mere specifikke bemærkninger til lovforslaget.

Lovfæstelse af fængsel for stofbesiddelse til eget brug

Lovforslaget lægger op til at skærpe og lovfæste straffniveauer for en række overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer. Stenbroens Jurister finder det positivt, at Justitsministeriet for at tage hensyn til værdigheden for de mest udsatte i samfundet ikke finder anledning til at skærpe straffen for ulovlig besiddelse af heroin til eget forbrug. Men selvom tiltagene i første række er rettet mod personer, der sælger eller i øvrigt videreoverdrager stoffer, har lovforslaget alligevel betydning for brugere, herunder udsatte og afhængige stofbrugere.

Det følger af opstillingen i skemaer i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, at det ønskes lovfæstet, at besiddelse af 5 gram heroin eller 50 styk opioidpiller skal straffes med fængsel, uanset at besiddelsen af stoffet udelukkende er til personens eget forbrug.

Stenbroens Jurister udfordrer ikke, at dette er den aktuelle retstilstand, men vi finder det relevant at påpege, at denne praksis synes at have udviklet sig uden en klar politisk stillingtagen til den. Folketinget tog i forbindelse med vedtagelsen af lov 1786 af 28. december 2023 aktiv stilling til brugen af fængsel ved gentagen stofbesiddelse til eget forbrug under særlige omstændigheder i en målrettet skærpet strafzone. Men Folketinget har ikke i nyere tid haft anledning til at drøfte og tage stilling til, om man mere generelt ønsker, at besiddelse af stoffer skal straffes med fængsel, når der udelukkende er tale om besiddelse til eget forbrug.

Stenbroens Jurister finder derfor, at det bør skrives meget tydeligt frem i lovforslaget, at Folketinget skal tage stilling til, om man ønsker at lovfæste brugen af fængselsstraf ved stofbesiddelse udelukkende til eget forbrug, også i tilfælde hvor overtrædelserne ikke sker i en målrettet skærpet strafzone.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det fremhæves tydeligt i lovforslaget, at det indebærer en generel lovfæstelse af brugen af fængsel mod stofbrugere, der udelukkende besidder stoffet til eget forbrug.

Stenbroens Jurister bemærker i den forbindelse, at formålet med straffebestemmelserne i lovgivningen om euforiserende stoffer ifølge Justitsministeriet er at begrænse udbredelsen af euforiserende stoffer for bl.a. at beskytte befolkningen mod de skadevirkninger, som er en følge af brugen af euforiserende stoffer som rusmiddel.¹ Stenbroens Jurister finder det på bl.a. denne baggrund helt uproportionelt at straffe besiddelse af stoffer til eget forbrug med fængselsstraf. Fængselsstraf har i sig selv skadevirkninger. Det bør ikke benyttes mod de brugere af stoffer, som lovgivningen netop har som et af sine mest væsentlige formål at beskytte.

¹ 1 REU 2017-18, alm.del, endeligt svar på spørgsmål 384.

Stenbroens Jurister hæfter sig i øvrigt ved, at fængselsstraf for stofbesiddelse til eget forbrug ifølge lovforslagets praksisgennemgang finder anvendelse ved besiddelse af mængder, der indebærer at stofbrugeren har et omfattende forbrug af hårde stoffer, som kan indikere at den pågældende har eller nærmer sig en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug. Folketinget har enstemmigt senest ved lov nr. 667 af 11. juni 2024 fastslået, at man under visse nærmere omstændigheder ønsker at undtage personer med stærk afhængighed af hårde stoffer fra straf (både bøder og fængsel) ved stofbesiddelse til eget forbrug. Det forekommer også på denne baggrund hensigtsmæssigt at benytte anledningen til at lade Folketinget tage aktivt stilling til, hvorvidt den aktuelle fængslingspraksis ønskes fortsat.

Strafskærpelser for salg mv.

Stenbroens Jurister finder det ikke relevant for vores målgrupper af særligt udsatte at komme med indgående bemærkninger til lovforslagets ændringer af straffniveauet og sanktioner ved salg og anden videreoverdragelse af stoffer. Det skyldes blandt andet, at store dele af lovforslaget handler om salg af stoffer fra biler og kiosker, som har begrænset betydning for de mest udsatte på gaden.

Vederlagsfri overdragelse mellem personer med stærk afhængighed

Stenbroens Jurister finder det dog væsentligt at bemærke, at strafskærpelserne også vil ramme en udsat og stærkt afhængig stofbruger på gaden, der uden vederlag overdrager heroin eller opioidpiller til en ligeså udsat og stærkt afhængig stofbruger, der er plaget af abstinenser, og ikke selv kan skaffe stoffer. Altså hvor overdragelsen er et udtryk for solidaritet mellem udsatte.

Stenbroens Jurister finder det i den forbindelse relevant at gøre opmærksom på, at det er særdeles vanskeligt for stærkt afhængige stofbrugere at få lov at blive tilset af en læge og få behørig abstinensbehandling, trods en skærpelse af autorisationsloven med netop dette formål i 2019.²

- Stenbroens Jurister anbefaler, at der tilføjes bemærkninger til lovforslaget om, hvorvidt det er lovgivers intention at straffe en stærkt afhængig stofbruger, der videroverdrager euforiserende stoffer til en anden stærkt afhængig stofbruger med henblik på lindring af modtagerens akutte abstinenser.

Om sælgere, der selv er stærkt afhængige

Stenbroens Jurister finder det derudover vigtigt at bemærke, at sælgere af heroin og opioidpiller som metadon på gadeniveau ofte selv er stofbrugere, heriblandt udsatte stofbrugere med

² Lov nr. 506 af 1. maj 2019 om ændring af lov om bl.a. sikring af straksbehandling af akutte abstinenser hos personer med et stofmisbrug.

stærk afhængighed af hårde stoffer, som sælger for at finansiere deres eget forbrug eller sælger for at betale af på gæld knyttet til deres stofbrug. Lovforslagets generelle strafskærpelser for salg af også helt små mængder heroin og opioidpiller på gaden må derfor forventes særligt at ramme socialt udsatte personer, som selv er stærkt afhængige af hårde stoffer.

Stenbroens Jurister savner bemærkninger i lovforslaget, som forholder sig til, at de generelle strafskærpelser særligt kan ramme sælgere på det allerlaveste gadeplan, som selv er stærkt afhængige af hårde stoffer, fx i stofmiljøet på Vesterbro i København, også selvom deres salg ikke kan betragtes som målrettet unge.

Afgrænsning mellem eget brug og videreoverdragelse

I lovforslagets afsnit 2.1.1 gengives passager fra Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika om retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager om euforiserende stoffer, herunder om afgrænsningen mellem, om stoffet må anses for at være til eget brug eller til videreoverdragelse. I overensstemmelse med praksis anføres det i den forbindelse, at det ved vurderingen spiller en stor rolle, hvis der er tale om større mængder, idet stoffet så almindeligvis ikke anses for at være til eget brug.

I forlængelse heraf gengiver lovforslaget i skemaform, hvad der ifølge anklagemyndigheden som udgangspunkt kan anses for værende til eget forbrug. Det fremgår af skemaet, at det skal antages som et udgangspunkt, at der er tale om besiddelse med henblik på videreoverdragelse ved besiddelse af blot 0,2 gram heroin, kokain eller amfetamin. Dog med det forbehold, at visse stofbrugere vil have oparbejdet en større tolerance og denne målgruppe derfor kan være i besiddelse af større mængder til eget forbrug.

Stenbroens Jurister finder det relevant at bemærke, at denne mængdefafgrænsning forekommer fuldkommen arbitrær. Personer der kun lejlighedsvis bruger kokain, fx i forbindelse med en bytur, vil typisk købe mindst 0,5 gram, selvom de ikke har udviklet en særlig tolerance for stoffet. Derimod er det udbredt, fx i stofmiljøet på Vesterbro, blandt stærkt afhængige stofbrugere på gaden at købe til ét indtag heroin eller kokain ad gangen i små pakker på 0,1-0,2 gram, selvom stofbrugerne her har en meget høj tolerance. Afgrænsningen forekommer således hverken at afspejle reelle forhold om, hvor små eller store mængder hverken den ene eller anden målgruppe typisk er i besiddelse af.

Dertil kommer, at det efter Stenbroens Juristers opfattelse ikke kan anses som sagligt og objekt på baggrund af mængden alene, at anlægge et udgangspunkt om, at mængder på under ét gram besiddes med henblik på videresalg.

Stenbroens Jurister er med på, at der er tale om et udgangspunkt, som kan fraviges i begge retninger på baggrund af de konkrete omstændigheder. Men henset til, at afgrænsningen har

afgørende betydning for, om sagen forfølges med fængselsstraf, bør Rigsadvokaten mængde-afgrænsning efter vores opfattelse fastsættes ud fra reelle forhold.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at der i forbindelse med lovarbejdet foretages en saglig vurdering af de stofmængder, der i Rigsadvokatens meddelelse om narkotika angives som udgangspunkter i sondringen mellem besiddelse til eget forbrug og besiddelse med henblik på videreoverdragelse.

Undtagelser vedrørende stærkt afhængige stofbrugere

Stenbroens Jurister er glade for at se, at lovforslagets bemærkninger om gældende ret, gengiver de væsentlige strafundtagelser for stærkt afhængige stofbrugere, som blev tydeliggjort og udvidet ved lov nr. 667 af 11. juni 2024 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Tydeliggørelse af advarselsreglen og ændring af ordningen om fritagelse fra strafforfølgning i tilknytning til stofindtagelsesrum).

Henset til de vedvarende udfordringer med implementering af undtagelsesreglen, som nu har hjemmel i lov om euforiserende stoffers § 3, stk. 4, finder Stenbroens Jurister, at undtagelserne også bør gengives i de specifikke bemærkninger til lovforslagets § 1. Og henset til at lovforslaget indebærer en lovfæstelse af brugen af fængselsstraf ved besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug, finder vi endvidere, at det bør fremgå meget tydeligt i bemærkningerne, at strafundtagelserne i lov om euforiserende stoffer også finder anvendelse fremfor fængselsstraf, når bestemmelseernes betingelser er opfyldt.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det tilføjes til bemærkningerne til lovforslagets § 1, at strafundtagelserne vedrørende stofbrugere med stærk afhængighed i lov om euforiserende stoffers § 3, stk. 4, og § 3 b, stk. 2, også finder anvendelse fremfor fængsel, når undtagelsesbestemmelseernes betingelser er opfyldt.

Afsluttende bemærkninger

Stenbroens Jurister finder det relevant med nogle afsluttende bemærkninger om kvaliteten af lovgivningen om euforiserende stoffer. Lovens strafbestemmelser finder anvendelse mere end 20.000 gange årligt, herunder oftest i sager om besiddelse af stoffer til eget forbrug. Alligevel har man endnu ikke fundet anledning til at skrive lovens strafbestemmelser grundlæggende om, så de er til at læse og forstå for borgerne. Efter Stenbroens Juristers opfattelse er der blandt andet behov for adskillelse af straffehjemlen for besiddelse mv. til eget forbrug fra besiddelse mv. med henblik på salg eller anden videreoverdragelse i selvstændige bestemmelser med hver deres strafferamme.

Nærværende udkast til lovforslag bidrager ikke til bedre lov kvalitet. Tvært imod risikerer det at bidrage til forvirring ved at gennemføre rent sproglige ændring af lovteksten, der alene har som

formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om strafniveauerne.

Stenbroens Jurister tilslutter sig øvrige juristers generelle kritik af denne lovgivningsteknik, men finder den særligt uhensigtsmæssig på et område, der har særlig betydning for udsatte borgere, hvor strafbestemmelserne er meget hyppigt anvendt og hvor lovteksten i forvejen ikke er af særlig høj kvalitet.

Stenbroens Jurister har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Stenbroens Jurister

Filip Soos

Jurist

Til Justitsministeriet
ATT: Morten Holland Heide

SSP-Samrådets bemærkninger til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)

SSP-Samrådets udtalelser bygger på udveksling af best practice, faglig viden og erfaring inden for det trivselsfremmende, kriminalpræventive og forebyggelsestekniske område. SSP-Samrådets udtalelser er ikke et udtryk for samtlige kommuners holdning til og viden om et givent emne. For udtalelse om den enkelte kommunes holdning til og viden om et givent emne skal kommunen kontaktes direkte.

SSP-Samrådet vil takke for muligheden for at afgive bemærkninger til høringen.

SSP-Samrådet anerkender intentionen med lovforslaget og kommer ikke med konkrete bemærkninger til de specifikke tiltag.

SSP-Samrådet har enkelte faglige opmærksomhedspunkter i forbindelse med hørings-svaret:

- Da der ikke er entydig evidens for, at højere straffe har en kriminalpræventiv effekt, gør SSP-Samrådet opmærksom på, at øget straf for distribution og salg af opioider ikke nødvendigvis vil have den ønskede effekt på antallet af unge, der bruger opioider. SSP-Samrådet anerkender fokus på proportionalitet i forhold til stoffers farlighed og straffens omfang.
- SSP-Samrådet er generelt optaget af, at unge ikke eksponeres for farlige og ulovlige stoffer, hvorfor indsats målrettet distributionen anerkendes. At denne indsats også gælder sociale medier og digitale platforme er væsentligt. I hvilket omfang de initierede tiltag er tilstrækkelige, de rette og bliver virksomme har vi ikke fuldstændig mulighed for at vurdere.
- SSP-Samrådet og SSP-Samrådets medlemmer arbejder løbende proaktivt med unges aktive og kritiske stillingtagen overfor bl.a. rusmidler f.eks. igennem Projekt PAS, som tilbydes til ungdomsuddannelser, hvor unge undervises i sociale dynamikker og aktiv stillingtagen. Med ønske om at begrænse unges brug af opioider, vil SSP-Samrådet pege på betydningen af koordination på tværs af ministerielle ressortområder. Dette for at skabe en sammenhængende og helhedsorienteret indsats og prioritering. Effektiv forebyggelse kræver ofte en

SSP-Samrådet

Mads Hardahl-Haugaard
Formand
Tlf.: +45 41 93 68 24
mads.haugaard@ssp-samraadet.dk

Rikke Risgaard Laustsen
Næstformand
Tlf.: 7253 8356
rikke.laustsen@ssp-samraadet.dk

www.ssp-samraadet.dk

07.03.2025

kombination af tiltag, herunder uddannelse og oplysning, behandlingstilbud og sociale støtteforanstaltninger.

Det er forebyggelsesfagligt vigtigt med en helhedsorienteret tilgang, hvor proaktive og reaktive tiltag spiller sammen, f.eks. fokus på relevant straf kombineret med tiltag, der adresserer de underliggende årsager til brug af stoffer.

SSP-Samrådet stiller sig naturligvis til rådighed ved spørgsmål og ser frem til at følge det videre arbejde med høringen. Såfremt I måtte have spørgsmål, er I velkomne til at kontakte SSP-Samrådet på sekretariat@ssp-samraadet.dk

På vegne af SSP-Samrådet

Mads Hardahl-Haugaard
Formand

Rikke Risgaard Laustsen
Næstformand

Mads Hardahl-Haugaard
Formand

Rikke Laustsen
Næstformand

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

10. marts 2025

J.nr.: 25/04288-2

Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk og mivo@jm.dk

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Justitsministeriet har ved brev af 10. februar 2025 (sagsnr. 2024-07873) anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Det anføres i lovudkastet, at der bl.a. lægges op til at lovfæste strafniveauerne for overtrædelse af narkotikalovgivningen i forhold til en række euforiserende stoffer. Straffen forudsættes således fremover udmålt i overensstemmelse med det skema, der er medtaget i de specielle bemærkninger til lovudkastets § 1, nr. 3. Landsretten noterer sig i den sammenhæng det anførte i de specielle bemærkninger om, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau således vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Lovudkastet indeholder endvidere bemærkninger om afgrænsningen af, hvornår der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse, ligesom dette er indarbejdet i skemaet om vejledende strafpositioner. Landsretten går ud fra, at det fortsat afgøres af domstolene efter en konkret bevisvurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der er tale om besiddelse til eget forbrug eller med henblik på videreoverdragelse, jf. retsplejelovens § 880 om domstolenes frie bevisbedømmelse.

Efter forslaget til ny § 3 d, stk. 1, i lov om euforiserende stoffer forudsætter rettighedsfrakendelse bl.a., at "der er fare for, at den pågældende vil begå yderligere lignende overtrædelser". Lovudkastets bemærkninger indeholder i tilknytning hertil nærmere forudsætninger om, hvornår der foreligger en sådan fare eller ej. Landsretten går også her ud fra, at det vil bero på domstolenes konkrete bevisvurdering, om der foreligger en sådan fare, som kan begrunde rettighedsfrakendelse efter den foreslåede nye bestemmelse, jf. princippet om domstolenes frie bevisbedømmelse.

Med forslaget til ny § 3 c i lov om euforiserende stoffer lægges op til at indføre en særlig adgang til konfiskation af et motordrevet køretøj, der er anvendt ved en grov overtrædelse af narkotikalovgivningen. Konfiskation skal herunder kunne ske hos tredjemand (ejer), hvis denne vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en sådan lovovertrædelse. Efter udkastet til § 3 c, stk. 5-6, skal der

efter begæring beskikkes en forsvarer for køretøjers ejer, og ejeren kan i forbindelse med straffesagen få behandlet sit erstatningskrav mod den gerningsperson, som har anvendt køretøjet til narkotikakriminalitet. Det anføres i lovbemærkningerne, at retspraksis om tredjemandskonfiskation efter færdselsloven forudsættes at finde anvendelse på den foreslåede ordning.

Landsretten bemærker hertil, at en ejer af køretøjet, som vidste eller burde vide, at køretøjet vil blive anvendt til narkotikakriminalitet, normalt må antages at kunne blive straffet for medvirken til den begåede kriminalitet, jf. straffelovens § 23 om medvirken. Der er således tale om en ordning, som ikke uden videre kan sammenlignes med ordningen om tredjemandskonfiskation efter færdselsloven. Det forekommer herved usædvanligt med en ordning, hvorefter en ejer – der vidste eller burde vide, at vedkommendes køretøj ville blive anvendt ved grov narkotikakriminalitet – får en lovbestemt mulighed for som led i straffesagen at rejse et erstatningskrav mod den person, som har anvendt køretøjet. Det anses således normalt ikke for en opgave for domstolene at behandle et eventuelt mellemværende mellem de involverede i kriminelle aktiviteter. Landsretten bemærker endvidere, at reglerne i straffelovens § 76 a og § 77 a med mulighed for såkaldt tredjemandskonfiskation heller ikke indeholder særlige lovregler om behandling af et eventuelt erstatningskrav.

For så vidt angår det, der er anført i pkt. 5 i lovudkastets almindelige bemærkninger om de økonomiske konsekvenser for det offentlige, bemærkes, at den foreslåede skærpelse af straffniveaulet vil indebære, at der i nogle tilfælde, hvor der i dag alene nedlægges påstand om bøde, fremover må forventes nedlagt påstand om frihedsstraf. I disse tilfælde vil sagerne ikke længere kunne behandles efter retsplejelovens § 896 a om den forenkede bødesagsproces. Der vil endvidere være tilfælde, hvor der i dag alene nedlægges påstand om (op til) 30 dages fængsel, men hvor der fremover må forventes nedlagt påstand om en fængselsstraf på mere end 30 dage. Disse sager vil herefter skulle behandles med domsmænd, jf. retsplejelovens § 686. Hertil kommer, at de foreslåede muligheder for rettighedsfrakendelse – herunder muligheden for midlertidig rettighedsfrakendelse – opholdsforbud og konfiskation i tilknytning til overtrædelse af narkotikalogvgivningen må forventes at medføre, at der i et formentlig ikke ubetydeligt antal straffesager fremover skal anvendes yderligere tid og dermed ressourcer til behandling af de nævnte spørgsmål.

De anførte skønnede forventede merudgifter af lovudkastet for domstolenes vedkommende på ca. 0,1 mio. kr. i 2025 og ca. 0,1-0,2 mio. kr. årligt i 2026 og frem forekommer på den baggrund endog meget lavt. Landsretten er bekendt med, at Domstolsstyrelsen vil foretage en fornyet vurdering af de økonomiske konsekvenser for domstolene. Landsretten bemærker i den forbindelse, at det er væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil flerårsaftalen fra november 2023 om domstolenes økonomi for 2024-2027 løbende kunne blive udhulet af nye ressourcekrævende lovgivningsinitiativer.

Landsretten ønsker ikke herudover at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Justitsministeriet
Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk
og mivo@jm.dk

7. marts 2025

J.nr.: 25/04181-2

Sagsbehandler: CRJ

Justitsministeriet har ved brev af 10. februar 2025 (sagsnr. 2024-07873) anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotika-kriminalitet, herunder opioider).

Det anføres i lovudkastet, at der bl.a. lægges op til at lovfæste strafniveauerne for overtrædelse af narkotikalovgivningen i forhold til en række euforiserende stoffer. Straffen forudsættes således fremover udmålt i overensstemmelse med det skema, der er medtaget i de specielle bemærkninger til lovudkastets § 1, nr. 3. Landsretten noterer sig i den sammenhæng det anførte i de specielle bemærkninger om, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau således vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Lovudkastet indeholder endvidere bemærkninger om afgrænsningen af, hvornår der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse, ligesom dette er indarbejdet i skemaet om vejledende strafpositioner. Landsretten går ud fra, at det fortsat afgøres af domstolene efter en konkret bevisvurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der er tale om besiddelse til eget forbrug eller med henblik på videreoverdragelse, jf. retsplejelovens § 880 om domstolenes frie bevisbedømmelse.

Efter forslaget til ny § 3 d, stk. 1, i lov om euforiserende stoffer (lovudkastets § 1, nr. 6) forudsætter rettighedsfrakendelse bl.a., at "der er fare for, at den pågældende vil begå yderligere lignende overtrædelser". Lovudkastets bemærkninger indeholder i tilknytning hertil nærmere forudsætninger om, hvornår der foreligger en sådan fare eller ej. Landsretten går også her ud fra, at det vil bero på domstolenes konkrete bevisvurdering, om der foreligger en sådan fare, som kan begrunde rettighedsfrakendelse efter den foreslåede nye bestemmelse, jf. princippet om domstolenes frie bevisbedømmelse.

Med forslaget til ny § 3 c i lov om euforiserende stoffer (lovudkastets § 1, nr. 6) lægges op til at indføre en særlig adgang til konfiskation af et motordrevet køretøj, der er anvendt ved en grov overtrædelse af narkotikalovgivningen. Konfiskation skal herunder kunne ske hos tredjemand (ejer), hvis denne vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en sådan lovovertrædelse. Efter udkastet til

§ 3 c, stk. 5-6, skal der efter begæring beskikkes en forsvarer for køretøjers ejer, og ejeren kan i forbindelse med straffesagen få behandlet sit erstatningskrav mod den gerningsperson, som har anvendt køretøjet til narkotikakriminalitet. Det anføres i lovbemærkningerne, at retspraksis om tredjemandskonfiskation efter færdselsloven forudsættes at finde anvendelse på den foreslåede ordning.

Landsretten bemærker hertil, at en ejer af køretøjet, som vidste eller burde vide, at køretøjet vil blive anvendt til narkotikakriminalitet, normalt må antages at kunne blive straffet for medvirken til den begåede kriminalitet, jf. straffelovens § 23 om medvirken. Der er således tale om en ordning, som ikke uden videre kan sammenlignes med ordningen om tredjemandskonfiskation efter færdselsloven. Det forekommer herved usædvanligt med en ordning, hvorefter en ejer – der vidste eller burde vide, at vedkommendes køretøj ville blive anvendt ved grov narkotikakriminalitet – får en lovbestemt mulighed for som led i straffesagen at rejse et erstatningskrav mod den person, som har anvendt køretøjet. Det anses således normalt ikke for en opgave for domstolene at behandle et eventuelt mellemværende mellem de involverede i kriminelle aktiviteter. Landsretten bemærker endvidere, at reglerne i straffelovens §§ 76 a og 77 a med mulighed for såkaldt tredjemandskonfiskation heller ikke indeholder særlige lovregler om behandling af et eventuelt erstatningskrav.

For så vidt angår det, der er anført i pkt. 5 i lovudkastets almindelige bemærkninger om de økonomiske konsekvenser for det offentlige bemærkes, at den foreslåede skærpelse af straffniveaue vil indebære, at der i nogle tilfælde, hvor der i dag alene nedlægges påstand om bøde, fremover må forventes nedlagt påstand om frihedsstraf. I disse tilfælde vil sagerne ikke længere kunne behandles efter retsplejelovens § 896 a om den forenklede bødesagsproces. Der vil endvidere være tilfælde, hvor der i dag alene nedlægges påstand om (op til) 30 dages fængsel, men hvor der fremover må forventes nedlagt påstand om en fængselsstraf på mere end 30 dage. Disse sager vil herefter skulle behandles med domsmænd, jf. retsplejelovens § 686. Hertil kommer, at de foreslåede muligheder for rettighedsfrakendelse – herunder muligheden for midlertidig rettighedsfrakendelse – opholdsforbud og konfiskation i tilknytning til overtrædelse af narkotikalovgivningen må forventes at medføre, at der i et formentlig ikke ubetydeligt antal straffesager fremover skal anvendes yderligere tid og dermed ressourcer til behandling af de nævnte spørgsmål.

De anførte skønnede forventede merudgifter af lovudkastet for domstolenes vedkommende på ca. 0,1 mio. kr. i 2025 og ca. 0,1-0,2 mio. kr. årligt i 2026 og frem forekommer på den baggrund endog meget lavt. Landsretten er bekendt med, at Domstolsstyrelsen vil foretage en fornyet vurdering af de økonomiske konsekvenser for domstolene. Landsretten bemærker i den forbindelse, at det er væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil flerårsaftalen fra november 2023 om domstolenes økonomi for 2024-2027 løbende kunne blive udhulet af nye ressourcekrævende lovgivningsinitiativer.

Landsretten ønsker ikke herudover at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer